

niedziela

GŁOS Z TORUNIA

NR 41 (1243) • J • ROK LXI • 14 X 2018 • TORUŃ

w numerze:

Pielgrzymka maturzystów – Jasna Góra

Jak anioły – 40-lecie Domowego Kościoła w Toruniu

Naśladować świętych

MYŚL
NA TYDZIEŃ

Kościół jest piękny dzisiaj,
a jeszcze piękniejszy będzie
jutro, bo jest piękny mocą
Ducha Świętego i ludźmi
młodymi.

Bp Wiesław Śmigiel

Fundamenty

Trwa październik, czas szczególnie poświęcony Matce Bożej Różańcowej. Odmawianie Różańca wprowadza nas w kontemplacyjne rozważanie tajemnic z życia Jezusa i Jego Matki. Wierzmy, że poprzez modlitwę możemy wyprosić wiele łask. Jest ona także obroną w walce ze złem. Warto poświęcić chwilę w ciągu dnia, aby zanurzyć się w tej prostej, ale głębokiej modlitwie i przybliżyć swoje serce do Serca Jezusa.

14 października obchodzimy 18. Dzień Papieski pod hasłem: „Promieniowanie ojcostwa”. Dla św. Jana Pawła II rodzina, ojcostwo i wychowanie młodych miały ogromną wartość. Rodzina jest pierwszą wspólnotą, w której dojrzewa człowiek. Ważne jest, aby była ona miejscem wzrastania, pełna miłości, oparta na zaufaniu i jedności. Przykładem takiej rodziny jest rodzina św. Teresy z Lisieux. Święci rodzice Zelia i Ludwik Martin wychowywali swoje dzieci na fundamencie wiary w Boga i służbie drugiemu człowiekowi. Ich relikwie możemy czcić w diecezji toruńskiej w kościele parafialnym w Grębocinie. Warto modlić się za ich wstawiennictwem o uświęcenie naszych małżeństw i rodzin.

Ewa Jankowska

ks. Paweł Borowski

Mogiła w raciniewskim lesie uczy nas historii, budowania teraźniejszości i patrzenia w przyszłość

NIGDY WIĘCEJ WOJNY

Zbiorowymi mogiłami bezimiennych ofiar zamordowanych przez niemieckiego okupanta usiana jest polska ziemia. Wiele takich mogił znajduje się na terenie diecezji toruńskiej. Jedna z nich jest w Raciniewie, gdzie w lesie pośród szumiących drzew i śpiewu ptaków oczekują na zmartwychwstanie cywilne ofiary niemieckich zbrodni

KS. PAWEŁ BOROWSKI

W roku 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości w całym kraju odbywają się uroczystości upamiętniające bohaterów walczących o wolność naszego narodu. Wśród nich są ci znani z imienia i nazwiska, ale także tacy, których imion nikt nie pamięta; są żołnierze, partyzanci oraz ludzie kultury, nauki i sztuki. Nie wolno jednak zapominać o milionach cywilnych ofiar niemieckiego okupanta.

Spośród których większość stanowią kobiety i dzieci.

Pamięć o nich trwa w sercach mieszkańców gminy Unisław, którzy wraz z bp. Wiesławem Śmigłem spotkali się na wspólnej modlitwie, by uczcić tych, którzy zostali bestialsko zamordowani. W niedzielne popołudnie 30 września na obchody w raciniewskim lesie przybyli przedstawiciele władz państwowych oraz samorządowych wszystkich

szczebli. Patronat narodowy nad wydarzeniem objął prezydent RP Andrzej Duda, którego reprezentowała Halina Szymańska, szef Kancelarii Prezydenta RP.

Uroczystość rozpoczęła się od wystawienia warty przy obelisku upamiętniającym ofiary oraz wprowadzenia pocztów sztandarowych i kompanii honorowej Wojska Polskiego.

dokończenie na str. VII

DZIAŁDOWO

Relikwie Krzyża

W życiu każdej wspólnoty są takie szczególne dni, które chce spędzić ona razem. Dla działdowskiej wspólnoty parafialnej pw. Podwyższenia Krzyża Świętego takim szczególnym dniem była uroczystość odpustowa, której 16 września przewodniczył bp Andrzej Suski.

Podczas liturgii nastąpiło wprowadzenie relikwii Krzyża Świętego, które parafia otrzymała dzięki staraniom bp. Andrzeja. Jest dla nas nieocenionym wyróżnieniem fakt, że od tej pory nasz kościół parafialny stał się kustoszem tak cennej relikwii chrześcijaństwa.

Relikwie umieszczone zostały w złotym relikwiarzu, który zawiera bardzo bogatą symbolikę ofiary krzyżowej Jezusa Chrystusa. W centralnym punkcie znaj-

dują się relikwie Drzewa Krzyża skropionego najdroższą Krwią Zbawiciela. W otoku relikwii znajdują się kamienie w kolorze czerwonym i niebieskim, czyli barwach krwi i wody które wypłynęły z boku Jezusa. Jest to symbol Bożego Miłosierdzia. Na podstawie relikwiarza zasiadają trzy postacie z następującymi atrybutami: martwym ciałem Jezusa, kielichem i kotwicą. Postać trzymająca ciało Jezusa na swoich kolanach symbolizuje wiarę oczekującą zmartwychwstania. Postać trzymająca kielich to obraz miłości i ofiary, jaką złożył Jezus na krzyżu, a która dokonuje się w każdej Eucharystii. Postać trzymająca kotwicę ma podwójne znaczenie: po pierwsze – jest symbolem nadziei, jaka pły-

Relikwie Krzyża Świętego parafia otrzymała dzięki staraniom bp. Andrzeja

Ewelina Olszewska

nie z ofiary krzyżowej; po drugie – przypomina o ofiarodawcy bp. Andrzeju, który w swoim herbie umieścił kotwicę wraz ze słowami „Nadzieja moja jedyna”.

Po Mszy św. bp Andrzej dokonał poświęcenia drogi krzyżowej, której odnowione i zakonserwo-

wane mosiężne elementy zostały przełożone na nowe marmurowe tła. Pobłogosławił także cztery nowe konfesjonały. Cała liturgia została uświetniona śpiewem działdowskiego chóru Concentus pod opieką Dominiki Banach.

Ks. Jacek Wiczorek

GRUDZIĄDZ

Nagroda ks. Pasierba

W grudziądzkiej bazylice pw. św. Mikołaja odbyło się uroczyste wręczenie Ogólnopolskiej Nagrody im. ks. prof. Janusza Pasierba. Uroczystość miała miejsce 22 września i rozpoczęła się

Mszą św., której przewodniczył ks. kan. Dariusz Kunicki, proboszcz parafii.

Tegorocznym laureatem nagrody został Krzesimir Dębski, kompozytor m.in. muzyki

współczesnej, filmowej, skrzypek jazzowy i dyrygent. Krzesimir Dębski swoją muzyką opisuje życie. Kunszt jego muzycznej twórczości kształtuje codzienną rzeczywistość przez dobroć, ład i harmonię.

W Mszy św. uczestniczyli członkowie Kapituły Nagrody, członkowie Klubu Inteligencji Katolickiej oraz licznie zgromadzeni wierni. Oprawę muzyczną zapewnił chór Alla Camera. Po Mszy św. przewodniczący Kapituły w laudacji przypomniał bardzo bogatą drogę artystyczną laureata, a prezydent Grudziądza Robert Malinowski wręczył laureatowi przyznaną nagrodę.

Odbierając wyróżnienie, Krzesimir Dębski zaznaczył, że muzyka buduje fantazję, świadomość oraz uczy myślenia abstrakcyjnego i współpracy, dlatego tak ważne jest wychowanie muzycz-

ne w naszych domach i szkołach. – Postaram się odwdziżyć patronowi tej nagrody, komponując muzykę do wierszy ks. Pasierba – dodał.

Ogólnopolska Nagroda im. ks. prof. Janusza Pasierba przyznawana jest od 1996 r. osobom, które w swoim życiu reprezentują wartości chrześcijańskie i humanistyczne.

Patron nagrody to wybitny kapłan, jeden z najznakomitszych twórców współczesnej kultury polskiej, uczony, poeta i eseista, który swoją drogę duszpasterską rozpoczął w 1952 r. w parafii pw. św. Mikołaja w Grudziądzu.

Wśród laureatów nagrody są m.in.: ks. Jan Twardowski, Stefan Stuligrosz, Jan Pospieszalski, Ernest Bryll, Barbara Wachowicz, Anna Dymna i abp Henryk Muszyński.

Hanna Szymańska

Krzesimir Dębski z członkami Kapituły Nagrody

Ks. Paweł Borowski

TORUŃ

Pamięć ku przestrodze

W 79. rocznicę pierwszych wywózek Polaków na Syberię obchodzono w Toruniu Dzień Sybiraka.

W sanktuarium pw. Miłosierdzia Bożego 14 września była celebrowana Msza św. przez ks. prał. Józefa Nowakowskiego, kapelana Związku Sybiraków Oddziału Toruńskiego. Obecni byli Sybiracy z rodzinami, przedstawiciele Związku Sybiraków Oddziału Toruńskiego z prezesem Janem Myrchą, uczniowie Zespołu Szkół nr 1 im. Zesłańców Sybiru wraz z nauczycielami, poczty sztandarowe i wierni z parafii. W modlitwie udział wzięli również ks. mitrat płk Mikołaj Hajduczenia z prawosławnej parafii pw. św. Mikołaja w Toruniu. W homilii kapelan podkreślił, że ważne są dziś hasła – miłość, mądrość, przebaczenie i miłosierdzie. Tamten czas minął. Dziś trzeba budować nowe. Z perspektywy czasu widać, że wszystko przemija i warto stanąć wobec siebie w prawdzie i miłości. Ważne jest, aby przekazywać nadzieję kolejnym pokoleniom.

– Módlmy się za tych, którzy przekazują bolesną pamięć naszego narodu, od kręgu polarnego po stepy Azji – zakończył.

Po Mszy św. przemaszzerowano na Cmentarz Komunalny nr 2 im. Ofiar II Wojny Światowej pod pomnik upamiętniający Polaków pomordowanych na nieludzkiej ziemi w latach 1940-56. Tu odbyła się kolejna część obchodów, w której uczestniczyli: prezydent Torunia Michał Zaleski, przedstawiciele władz samorządowych i wojska, Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Fundacji gen. Elżbiety Zawackiej oraz młodzież z klas mundurowych Zespołu Szkół nr 1 im. Zesłańców Sybiru w Toruniu i kompania honorowa z Centrum Szkolenia Artylerii i Uzbrojenia im. gen. Józefa Bema.

Po powitaniu i odśpiewaniu hymnu państwowego głos zabrał Jan Myrcha, prezes Związku Sybiraków Oddziału Toruńskiego. Krótko przedstawił historię i dane statystyczne kolejnych wywózek Polaków na Syberię, które rozpoczęły się już w XVI wieku.

Pomnik Sybiraków na cmentarzu

Liczba wywożonych była zatrważająca. Wywożono ich tylko dlatego, że byli Polakami walczącymi o wolność narodu. Zsyłki na Syberię to był „nie tylko instrument na neutralizację przeciwników politycznych, ale również forma czerpania zysków z niewolniczej pracy więźniów” – podkreślił prezes. Zacytował też słowa Ojca Świętego Jana Pawła II: „Chcąc zachować życie, musimy zachować pamięć ku przestrodze, by nigdy więcej podobna tragedia Polski i Polaków nie powtórzyła się”.

Następnie zebrani wysłuchali prezydenta Michała Zaleskiego, który w krótkich słowach podkreślił, że „katorżnicza praca, głód i cierpienie zawsze będą budzić sprzeciw, ale w tym wszystkim przetrwała ofiarna miłość Sybiraków do wolnej Polski”. Mjr Mariusz Wysocki z Centrum Szkolenia Artylerii i Uzbrojenia im. gen. Józefa Bema odczytał Apel Poległych i żołnierze oddali salwę honorową. Przed obeliskiem delegacje złożyły wieńce i znicze oraz odśpiewano hymn Sybiraków.

Helena Maniakowska

Niezwykły jubileusz

W tym roku mija 450 lat, odkąd ze szkoły miejskiej przy kościele św. Jana (w której pierwsze nauki pobierał Mikołaj Kopernik) powstała Schola Thorunensis, w 1594 r. przekształcona w Gimnazjum Akademickie. Takie są początki I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, które 21 września Mszą św. w toruńskiej katedrze Świętych Janów świętowało swój jubileusz. Nie zabrakło absolwentów (w tym obecnego marszałka województwa kujawsko-pomorskiego – Piotra Całbeckiego czy też prowadzącej chór Astrolabium Kingi

Litowskiej), władz szkoły i miasta, jak również uczniów klas pierwszych, którzy po Mszy św. złożyli uroczyste ślubowanie. Eucharystię w otoczeniu kapłanów z parafii katedralnej oraz Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny sprawował biskup senior Andrzej Suski. W homilii zwrócił on m.in. uwagę na niebagatelną rolę, jaką św. Jan Paweł II przypisywał szkole. Ona to właśnie „mocą swego posłannictwa kształtuje władze umysłowe, rozwija zdolność wydawania prawidłowych sądów, wprowadza w dziedzictwo kultury wytworzonej przez przeszłe pokolenia,

Poczet sztandarowy

kształci zmysł wartości, przygotowuje do życia zawodowego, sprzyja dyspozycjom do wzajemnego zrozumienia się, stwarzając przyjazne relacje wśród wychowanków różniących się charakterem czy pochodzeniem”.

Po Mszy św. bp Andrzej poświęcił odrestaurowaną tzw. kaplicę kopernikowską. Wśród wielu cennych zabytków znajduje się w niej chrzcielnica z 1250 r., w której w 1473 r. był chrzczony Mikołaj Kopernik.

Renata Czerwińska

PIELGRZYMKA MATURZYSTÓW

W waszych środowiskach i bez względu na to, gdzie znajdziecie się potem – bądźcie świadkami Jezusa Chrystusa – zachęcał bp Wiesław Śmigiel młodzież, zgromadzoną u stóp Matki Bożej Częstochowskiej

RENATA CZERWIŃSKA

Diecezjalna pielgrzymka maturzystów diecezji toruńskiej na Jasną Górę miała miejsce 28 września i zgromadziła ponad 1300 uczestników. Wraz z młodymi przyjechali nauczyciele, katecheci, kapłani, rodzice, a także osoby, które zdawały egzamin dojrzałości w zeszłym roku, a tego dnia chciały za to podziękować. Bp Wiesław skierował do maturzystów mocne słowa zachęty: – Jesteście teraz niejszością i przyszłością Kościoła. Kościół jest piękny dzisiaj, a jeszcze piękniejszy będzie jutro, bo jest piękny mocą Ducha Świętego i ludźmi młodymi.

Podobnie ocenili przybyłych ich wychowawcy: mimo wszechobecnej laicyzacji „mają oni potrzebę spotkania z Panem Jezusem, potrzebę wspólnoty i złożenia całego swojego życia Matce Bożej”.

Aby byli jedno

Maturzyści poprowadzili rozważania różańcowe, a na zakończenie czuwania Drogę Krzyżową. Wysłuchali również katechezy ks. Dawida Wasilewskiego, diecezjalnego duszpasterza młodzieży, o sakramencie pokuty oraz świadectwa s. Nikodemy Czernieckiej, terejanki, o odkrywaniu powołania. – Dlaczego temat pojednania? Dlatego, że przychodzi to nam najtrudniej – wyjaśniał ks. Dawid. – Przychodząc na świat, otrzymaliśmy zdolność kochania, pojednania, przebaczenia, a z tego nie korzystamy. Tymczasem podczas Ostatniej Wieczerzy Pan wzywał nas, abyśmy byli jedno.

Mszy św. dla maturzystów przewodniczył i homilię wygłosił bp Wiesław Śmigiel. Towarzyszy-

Młodzież diecezji toruńskiej w sali o. Kordeckiego na Jasnej Górze

Pieśni uwielbienia, śpiewane przez grudziądzki zespół Ab imo pectore, poruszyły zgromadzonych w świątyni

li mu kapłani diecezji toruńskiej, którzy przybyli wraz z młodymi. Ksiądz Biskup zwrócił uwagę na to, jak ważna jest komunikacja między pokoleniami. Dobra więź między młodymi a starszymi, słuchanie siebie powoduje, że strony wzbogacają się nawzajem i wspierają we wspólnej drodze ku zbawieniu. Kolejnym darem – a jednocześnie zadaniem – jest czas, który powinien być wyko-

rzystany do czynienia dobra. Ci, którzy chcieliby dokonać w życiu właściwych wyborów, nie mogą zapominać, że „najlepszy wybór to ten, by zawsze być blisko Pana Boga”. Niezmiennie ważne jest więc, by osobiście odpowiedzieć sobie na pytanie, które Chrystus zadaje w Ewangelii: „A wy za kogo Mnie uważacie?”.

Eucharystii towarzyszył śpiew zespołu Ab imo pectore, działa-

jącego przy parafii pw. Ducha Świętego w Grudziądzu. W skład grupy wchodzi m.in. tegoroczni maturzyści z Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich.

Dobrze nam tu być

Dla wielu maturzystów pielgrzymka była poruszającym spotkaniem z Bogiem i z rówieśnikami: „to bardzo ciekawe doświadczenie”, „jesteśmy wszyscy w tym samym wieku, potrafimy się zrozumieć”, „spowiedź wyglądała zupełnie inaczej”, „chce się więcej spotkania z Bogiem, lepszych relacji z rodzicami”, „prowadzenie Różańca podniosło mnie na duchu”, „byłam tu już kilka razy, ale nigdy jeszcze nie przeżyłam tego tak gorliwie jak teraz”, „to, co siostra opowiadała o swojej drodze, pokazuje, że nawet jeśli teraz nie mam pojęcia, co ze sobą zrobić, wystarczy, że zostawię to Bogu”. Podobnie nauczyciele przybyli z wychowankami oceniali wydarzenie jako niezwykle cenne: „jestem katechetką od 20 lat (...) i dziękuję Jezusowi, że po raz kolejny mogłam tu być z młodzieżą, którą kocham, usłyszeć te słowa, naładować akumulatory”.

Bp Śmigiel zaprosił także maturzystów do gorliwej modlitwy za trwający obecnie w Watykanie synod o młodzieży, na którym są także młodzi przedstawiciele naszej diecezji. Życząc zebrany dobrych wyborów, zapewnił: – Proszę Boga, aby dął wam swojego Ducha mocy, który będzie was uzdalniał do świadectwa w każdej sytuacji. Na zakończenie zaś z mocą wezwał ich, by trwali przy Bogu, ponieważ więź z Nim daje szczęście i nowe perspektywy. ■

Zdjęcia: ks. Paweł Borowski

Osoby, którym bp Wiesław odczytał i wręczył listy wyrażające wdzięczność za powołanie do istnienia Domowego Kościoła w Toruniu

Oprawę liturgiczną uroczystości przygotowały pary należące do kręgów Domowego Kościoła

Zdjęcia: Joanna Kruczyńska

JAK ANIOŁY

W 1978 r. w kościele pw. Matki Bożej Zwycięskiej w Toruniu spotkało się kilku szaleńców Bożych, którzy zapragnęli wraz ze współmałżonkiem pogłębiać wiarę i wspólnie kroczyć do Ojca, wybierając formację w kręgu Domowego Kościoła. 40 lat później część z tych osób spotkała się w tym samym kościele na jubileuszu. Towarzyszyło im wiele kolejnych par i kapłanów moderatorów Domowego Kościoła

JOANNA KRUCZYŃSKA

Główne uroczystości 40-lecia Domowego Kościoła w Toruniu odbyły się 29 września, kiedy Mszy św. przewodniczył bp Wiesław Śmigiel. Koncelebrantami byli: ks. Andrzej Jakielski, diecezjalny moderator Domowego Kościoła, kapłani moderatorzy parafialni, a także ks. prał. Stanisław Majewski – dziekan dekanatu Toruń II oraz proboszczowie miejsc: ks. kan. Dariusz Żurański i ks. prał. Stanisław Kardasz – emeryt, który na początku Eucharystii podzielił się z zebranymi kilkoma wspomnieniami dotyczącymi początków Domowego Kościoła w Toruniu.

Dar Boży

W homilii bp Wiesław podkreślał, że sługa Boży ks. Franciszek Blachnicki, kapłani i ludzie świeccy, żyjący w myśl zaleceń domowego Kościoła, to dar Boży dla diecezji. – Każda rodzina, która doświadczyła wspólnoty oazowej, zasmakowała życia w Bogu oraz żywej

wspólnoty Kościoła. Myślę, że dla nas i dla diecezji każda rodzina, która uczestniczy w tej formacji, to wielki dar, a my o poszczególnych ludziach, którzy są w ruchu, możemy powiedzieć, że to dla nas aniołowie, bo przynoszą Boże posłanie i uobecniają wartości nadprzyrodzone w codziennym życiu – mówił kaznodzieja. Ksiądz Biskup, dziękując za lata pobytu w diecezji, prosił członków Domowego Kościoła: – Bądźcie dla diecezji toruńskiej jak anioły: pomagajcie nam, promieniujcie na całą diecezję i róbcie wszystko, aby jak najwięcej młodych małżeństw, ale i tych małżeństw, które już są doświadczone, w Domowym Kościele znajdowało formację, gościnny dom i możliwości wzrostu.

Posłani

Podczas Eucharystii bp Wiesław odczytał i wręczył osobom tworzącym 40 lat temu zręb Domowego Kościoła w Toruniu specjalne listy z wyrazami wdzięczności, a dwie

Podczas jubileuszu małym uczestnikom w „Ogrodach Maryi” zapewniono specjalne atrakcje

pary rejonowe oraz trzy pary nowe- go kręgu Domowego Kościoła przy-jęły światło świecy symbolizujące obecność Boga w ich codzienności.

Na zakończenie Mszy św. głos zabrali marszałek województwa kujawsko-pomorskiego Piotr Całbecki i prezydent Torunia Michał Zaleski, który podkreślił, że członkowie Domowego Kościoła „pokazują, jak dobrze i pięknie żyć”.

W dalszej części jubileuszowego spotkania odbyła się konferencja „Sługa Boży ks. Franciszek Blachnicki i jego dzieła. Drogi soborowej odnowy Kościoła w Polsce”, którą wygłosił dr Michał Białkowski. Nie zabrakło także świadectw, koncertu uwielbienia i wspólnej agapy w przykościelnych „Ogrodach Maryi”.

LIDZBARK

Duchowa przygoda

Wierni z parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Lidzbarku przeżyli niezapomniane chwile podczas pielgrzymki do krajów nadbałtyckich. Pod duchową opieką proboszcza ks. kan. Mariana Wiśniewskiego odwiedziliśmy Estonię, Łotwę i Litwę.

Wrześniowa wędrówka rozpoczęła się w Tallinie, stolicy Estonii, gdzie uczestniczyliśmy w Mszy św. w kościele pw. Świętych Piotra i Pawła – jedynej katolickiej świątyni w tym mieście. Estonia jest przede wszystkim krajem laickim, ok. 70% ludności określa się jako osoby bezwyznaniowe. Przyznający się do Chrystusa to w większości prawosławni i protestanci.

Następnym etapem naszej pielgrzymki była Łotwa, gdzie zobaczyliśmy katedrę Domską, fortyfikacje miejskie z Basztą Prochową oraz kościoły św. Piotra i św. Jakuba. W kościele Matki Bożej Bolesnej uczestniczyliśmy we Mszy św., zbierając siły duchowe i fizyczne do dalszej wędrówki.

Swoisty duchowy wstrząs przeżyliśmy w Szawli, gdzie nawiedziliśmy Górę Krzyży. Miejsce to upamiętnia przyjęcie chrztu przez Żmudzinów. Po upadku powstania listopadowego zaczęto tam masowo stawiać krzyże i dzieje się tak do tej pory. Symbolizują one

Wierni z Lidzbarka na Górze Krzyży

modlitwy zanoszone w tym miejscu. Także nasza pielgrzymka pozostawiła swój krzyż, dziękując za otrzymane łaski i prosząc o Bożą opiekę nad nami i naszą lidzbarską parafią. W tym wyjątkowym miejscu uczestniczyliśmy w Mszy św. w małej kaplicy. Było to ogromne przeżycie dla nas wszystkich.

Na trasie naszej pielgrzymki nie mogło zabraknąć Wilna i spotkania z Matką Bożą Ostrobramską. Matka Miłosierdzia otulała nas swoim ciepłem, czuliśmy Jej bliskość. Jednym z większych przeżyć było nawiedzenie sank-

tuarium Miłosierdzia Bożego, gdzie znajduje się obraz „Jezu, ufam Tobie”, namalowany według wskazówek św. Faustyny Kowalskiej. W Domu Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, w którym mieszkała siostra Faustyna, modliliśmy się, odmawiając Koronkę do Miłosierdzia Bożego.

To tylko niektóre z miejsc, które odwiedziliśmy, ale wszystkie wywarły na nas wielkie wrażenie. To był piękny czas wspólnej modlitwy i bycia ze sobą.

Krystyna Afeltowicz

TORUŃ

Naśladować świętych

W parafii pw. św. Michała Archanioła i bł. Bronisława Markiewicza na toruńskich Rybakach 16 września odbyło się przekazanie relikwii św. Jana Pawła II i św. Faustyny Kowalskiej. Uroczystościom przewodniczył abp Mieczysław Mokrzycki, metropolita łwowski, były sekretarz św. Jana Pawła II.

Na początku Mszy św. proboszcz ks. Krzysztof Winiarski powiedział: – Św. Janie Pawle II, bądź zawsze z nami, wspieraj i ratuj nas. Patrz na naszą parafię z troską i sprawiedliwym wzrokiem. Wspieraj, gdy upadamy, upominaj, gdy grzeszymy, uproś łaski u Boga, gdy wołamy o pomoc. (...) Polecamy całą naszą wspólnotę parafialną. Tych, co głęboko wierzą i tych, co pogubili się w wierze. Polecamy rodziny, młodzież, dzieci, starszych i chorych.

W homilii abp Mokrzycki przytoczył powiedzenie, że „święci są nie po to, by ich podziwiać, ale po to, by ich naśladować”. Mówił o człowieczeństwie św. Jana Pawła II i podkreślił, że „św. Jan Paweł II chociaż był papieżem, to nigdy nie przestał być człowiekiem”. Nadmieniał, że jego

życie modlitwy to ewangeliczna prostota. – Św. Jana Pawła II charakteryzowało umiłowanie Eucharystii. Msza św. była najważniejszym momentem dnia Papieża – mówił abp Mokrzycki.

Na zakończenie Mszy św. proboszcz złożył słowa podziękowania Księdzu Arcybiskupowi. Podkreślił, że ta uroczystość odbyła się w roku 70-lecia duszpasterskiej posługi Księża Michałitów w Toruniu, dodał również, że uroczyste wprowadzenie relikwii I stopnia św. Jana Pawła II jest widzialnym znakiem naszej wdzięczności za te lata. Podziękował za dar relikwii i zapewnił, że znajdą one godne miejsce wśród ludu kochającego Papieża Polaka.

Ks. Winiarski wrócił pamięcią do kilku ważnych wydarzeń związanych ze św. Janem Pawłem II i przypomniał tegoroczne rekolekcje wielkopostne, podczas których parafianie licznie gromadzili się na adoracji krzyża papieskiego.

Przed błogosławieństwem końcowym abp Mokrzycki dokonał poświęcenia ołtarza Bożego Miłosierdzia. Tryptyk miłosierdzia, który przedstawia Jezusa Miłosiernego, św. Ja-

Okadzenie relikwii św. Jana Pawła II i św. Faustyny

na Pawła II i św. Faustynę został wykonany przez prof. Stanisława Bracha z Krakowa i towarzyszył papieżowi Franciszkowi podczas spotkania z młodymi na Światowych Dniach Młodzieży w 2017 r. w Arenie Kraków.

Następnie relikwie zostały przeniesione do nowego ołtarza. Po Mszy św. wierni oddali cześć relikwiom.

Parafianie wspólnie podkreślali, że wprowadzenie relikwii św. Jana Pawła II i św. Faustyny to wielkie wydarzenie dla parafii. Ojciec Święty nigdy osobiście nie był w naszej parafii, ale teraz w znaku swoich relikwii pozostanie z nami na zawsze, będzie nam błogosławił i wspierał, abyśmy byli mocni w wierze, nadziei i miłości.

Ryszard Rybacki

Na pielgrzymim szlaku

Parafia pw. św. Jana Pawła II w Burkacie wraz z parafią pw. św. Wojciecha w Działdowie zorganizowały we wrześniu pielgrzymkę autokarową na Litwę, Łotwę i Estonię. Grupa liczyła 46 osób, a opiekę duszpasterską podczas wyjazdu sprawował ks. Krzysztof Rynkowski, proboszcz parafii w Burkacie.

Parafianie poznali historię odwiedzanych miejscowości, zobaczyli wiele zabytków, odwiedzili ważne miejsca kultu religijnego, a także związane z historią i kulturą. Poza zwiedzaniem miast pielgrzymi mieli czas na rekreację nad Morzem Bałtyckim w Rydze. Wierni każdego dnia uczestniczyli w Mszy św., śpiewali Godzinki ku czci Naj-

Archiwum parafii

Pielgrzymi z Burkatu i Działdowa u Matki Bożej Ostrobramskiej

świętszej Maryi Panny, odmawiali Koronkę do Bożego Miłosierdzia i Różaniec. Czas wolny wypełniali

śpiewem pieśni religijnych, patriotycznych i przygodnych.

Małgorzata Dorkowska

NIGDY WIĘCEJ WOJNY

dokończenie ze str. I

Bp Wiesław Śmigiel przypomniał, że Polska poniosła ogromne straty podczas wojny. Straty, których nie da się odtworzyć, odbudować, ponieważ nie da się przywrócić życia. Można jednak zrobić wszystko, by nigdy więcej nie doszło do takiej tragedii. Jednym ze sposobów jest pamięć. Trzeba pamiętać jednak nie po to, by piełgnować w sobie gniew i nienawiść. Chodzi o pamięć, która jest pełna miłości i przebaczenia. Tylko taka pamięć uzdrawia.

Ksiądz Biskup zaznaczył, że żądza władzy i pieniędzy prowadzi do strasznych zbrodni. Pragnienie bycia ponad innymi sprawia, że jesteśmy w stanie posunąć się do wszystkiego, by osiągnąć cel. – Dobra doczesne, gdy staną się najważniejsze w życiu, przynoszą smutek, przygnębienie i są źródłem cierpień – mówił. Problemem nie jest samo bogacenie się, lecz podejście do bogactwa.

Zbiorowa mogiła ofiar okupanta niemieckiego z czasów II wojny światowej przypomina historię, zmusza do refleksji, zachęca do modlitwy, ale też stanowi prze-

strogę. – II wojna światowa pokazała, jak pragnienie bogactwa, chciwość, nienawiść do drugiego człowieka mogą doprowadzić do zbrodni – mówił. Wskazał, że wojna to nie tylko tragedia bitew i przelana krew żołnierzy, ale także morderstwa dokonywane na ludności cywilnej. Wojna jest przykładem tego, jak tragiczne są skutki myślenia i działania bez Boga.

Miejsce, w którym się znajdujemy, uczy nas historii, przypomina o przeszłości, ale także uczy nas budowania teraźniejszości i patrzenia w przyszłość, by nigdy

w historii naszego narodu nie było już takich miejsc. – Modlimy się o pokój, ale pamiętajmy, że pokój zaczyna się w sercu człowieka. To w sercu dokonuje się sprawa pokoju lub wojny – mówił.

Po Eucharystii nastąpiły okolicznościowe przemówienia. Szefowa kancelarii Prezydenta RP Halina Szymańska oraz marszałek województwa kujawsko-pomorskiego Piotr Całbecki odślonili tablicę upamiętniającą pomordowanych. Następnie złożono kwiaty pod obeliskiem i zasadzono dąb niepodległości.

Ks. Paweł Borowski

Ks. Paweł Borowski

Warta honorowa przy obelisku upamiętniającym ofiary niemieckiej zbrodni

ZAPRASZAMY

MUSICA VERA

Zapraszamy na kolejne spotkania w ramach Festiwalu Muzyki Sakralnej „Musica Vera”. 20 października o godz. 19.30 w sanktuarium pw. Miłosierdzia Bożego (Koniuchy) odbędzie się koncert pt. „Między tradycją a nowoczesnością”, podczas którego wystąpi Ewa Fabiańska-Jelińska z zespołem Ensemble Toccante. Koncert finałowy Festiwalu pt. „Jazzowo-Chorałowo-Organowo” odbędzie się 27 października w kościele pw. św. Michała Archanioła (Ryba-ki) o godz. 19.30.

ej

Dni Seminaryjne

Wzorem lat ubiegłych, społeczność WSD w Toruniu zaprasza uczniów szkół ponadgimnazjalnych do doświadczenia życia w seminarium duchownym. Tegoroczne Dni Seminaryjne rozpoczniemy w piątek 19 października kolacją o godz. 19.00. Zakończymy je w niedzielę 21 października obiadem o godz. 12.30. Prosimy duszpasterzy zainteresowanej młodzieży o kierowanie zgłoszeń pod nr tel. 566-584-605. Liczba miejsc jest ograniczona, decyduje kolejność. Udział w dniach seminaryjnych jest bezpłatny. Należy zabrać ze sobą śpiwór i ręcznik.

Ks. Paweł Rochman
wicerektor WSD

Dzień Dziecka Utraconego

21 października o godz. 13.30 w parafii pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Grębocinie odbędzie się Msza św. w intencji rodziców dziecka utraconego, czy to w wyniku poronienia, aborcji lub zgonu w późniejszym czasie. Serdecznie zapraszamy na Eucharystię, a potem na spotkanie w salkach obok kościoła, gdzie przy kawie będzie można podzielić się swoim bólem i wysłuchać świadectw. W kościele parafialnym w Grębocinie obecne są relikwie świętych małżonków Zelig i Ludwika Martin, rodziców św. Teresy z Lisieux.

Diakonia Życia Domowego
Kościoła Diecezji Toruńskiej

DUCHOWNI DIECEZJI CHEŁMIŃSKIEJ (144a)

WYBITNY PRACOWNIK, MĘCZENNIK KOŚCIOŁA (I)

Syn chełmińskiej rodziny, gdański wikary, doktor teologii, proboszcz wielkiej parafii borowieckiej, członek Kapituły Chełmińskiej, profesor Seminarium Duchownego, działacz Akcji Katolickiej i toruńskiego Towarzystwa Naukowego poświęcał się pracy społecznej

WOJCIECH WIELGOSZEWSKI

Maksymilian urodzony 10 marca 1889 r. w Chełmnie, syn urzędnika pocztowego Ignacego i Julianny z domu Cichoń, uczył się w gimnazjum chełmińskim w latach 1899 – 1907 i w pelplińskim Seminarium Duchownym, gdzie 24 marca 1912 r. przyjął święcenia kapłańskie. Neoprezbiter pracował w gdańskim kościele pw. św. Brygidy, po czym już w 1913 r. został skierowany na studia we Fryburgu Badeńskim. 23 listopada 1915 r. obronił pracę doktorską z teologii, po czym wrócił do Gdańska na posadę wikarego i prefekturę w gimnazjum Victoria Schule. Był to czas I wojny światowej, został więc powołany do armii pruskiej jako kapelan wojskowy. Opiekował się m.in. duszpastersko i materialnie polskimi jeńcami.

Proboszcz w Borach Tucholskich

20 marca 1919 r. został proboszczem w liczących 1500 mieszkańców Śliwiczach w Borach Tucholskich. Parafia pw. św. Katarzyny, obejmująca 40 wiosek, była największą, a zarazem jedną z najuboższych w diecezji chełmińskiej. „Majątku większego w parafii nie ma żadnego, wioski zaludnione są przez gospodarzy o 50-80 morgach i drobnych zagrodników. Gospodarstwa są jak oazy pośród ogromnych lasów” – napisał ks. Wojciech Kluck, jego poprzednik (Józef Borzyszkowski, „Kaszubsko-po-

Ks. kan. Maksymilian Raszeja (1889–1939)

morscy duszpasterze...”, Gdańsk-Pelplin 2002). Ks. Raszeja działający u progu niepodległości i w pierwszych jej latach założył Apostolstwo Mężczyzn, stowarzyszenia Dzieciństwa Jezus i Katolickiej Młodzieży Polskiej Męskiej oraz bractwa Sodalicii Mariańskiej, Matek Chrześcijańskich i Straży Honorowej. Cieszył się opinią dobrego kaznodziei. Angażując się w pracę społeczną, m.in. był dyrektorem Banku Ludowego i prezesem Kółka Rolniczego, należał do Sejmiku Powiatowego w Tucholi. Wrażliwy na los ubogich, m.in. wspierał finansowo repatriantów. Z pasją studiował naukę społeczną Kościoła; wnikliwie rozpatrywał encykliki papieskie: „Rerum novarum” Leona XIII z 1891 r. i z 1931 r. „Quadragesimo anno” Piusa XI.

Pelpliński pracownik Kościoła

W 1926 r. pożegnał parafię śliwicką, by ostatnie 13 lat krótkiego życia spędzić w stolicy diecezji. Nowy biskup chełmiński Stanisław W. Okoniewski powierzył ks. Raszei wiele odpowiedzialnych funkcji: profesora Seminarium Duchownego, egzaminatora, penitencjarza, sędziego synodalnego, cenzora wydawnictw religijnych, skarbnika i diecezjalnego asystenta Akcji Katolickiej. W 1928 r. mianował go kanonikiem Kapituły Katedralnej Chełmińskiej. Młody ksiądz zamieszczał w „Miesięczniku Diecezji Chełmińskiej” publikacje m.in. na tematy społeczno-moralne i dotyczące zadań Akcji Katolickiej. W 1927 r. został wiceprezesem przeniesionego z Torunia do Pelplina Wydziału Teologicznego Towarzystwa Naukowego. W roku następnym uczestniczył w I Zjeździe Polskiego Towarzystwa Teologicznego we Lwowie.

Ceniony wykładowca

Największą pasją ks. Maksymiliana było wykładanie w seminarium od 6 grudnia 1926 r. teologii moralnej i ascetycznej oraz ulubionej socjologii. Wprowadzał przyszłych księży w zagadnienia społeczne, wyjaśniając m.in. naturę liberalizmu, socjalizmu czy chrześcijańskiego ustroju społecznego. „Dużym uznaniem cieszył się (...) moralista i socjo-

log, który będąc wcześniej proboszczem, miał duże doświadczenie duszpasterskie, pastoralne i w bardzo szerokim zakresie umiał łączyć nowoczesne prądy i teorie z zagadnieniami moralnymi i socjologicznymi z praktyką duszpasterską” – wspominał jego student ks. Józef Szarkowski. „Był świetnym wykładowcą, przepowiadał ciężkie czasy dla duchowieństwa. «Ksiądz już nie będzie żył jak pączek w maśle»” – napisał inny jego słuchacz, ks. Zygmunt Jutrzenka-Trzebiatowski („Księga jubileuszowa. 350 lat Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie”, Pelplin 2001). Proroctwo ks. Maksymiliana miało się wkrótce spełnić, choć w formie przekraczającej tragizmem jego przygnębiającą wizję.

(dokończenie za tydzień)

niedziela głos z Torunia

Ks. Paweł Borowski
(redaktor odpowiedzialny)
współpraca: Renata Czerwińska,
Ewa Jankowska
ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń,
tel. 56 622 35 30
e-mail: torun@niedziela.pl
Dyżury: od poniedziałku
do piątku w godz. 9-13
Redakcja częstochowska:
Beata Pieczykura, tel. 34 369 43 85